

2022 UKRAINIAN JOURNAL ЕКОНОМІСТ #9-12

ПОДІЇ, ОСОБИСТОСТІ та ІДЕЇ, ДОСЛІДЖЕННЯ та ПРОГНОЗИ

EVENTS, PERSONS & IDEAS, RESEARCHES & FORECASTS

Якщо Росія припинить воювати, закінчиться війна, якщо Україна припинить воювати – закінчиться Україна...

Ентоні БЛІНКЕН

2022-го вересень-грудень

Для України та українців цей рік став трагічним через російську навалу, численні жертви серед захисників та цивільного населення, викрадення окупантами українських дітей, постійні ракетні та артилерійські обстріли, знищення та пошкодження житлових, соціальних та інфраструктурних об'єктів по усій території країни...

Але він також став роком небувалого єднання української нації, патріотичного підйому, воєнних перемог над колишньою «другою армією світу» і звільнення значної частини окупованих російською ордою територій, і таким увійде в українську історію.

Із побажаннями спільної перемоги для всіх українських громадян, які своїм спротивом агресору на фронті та в тилу наближають день, коли Україну буде остаточно звільнено від окупантів.

На економіку впливає все!

*З повагою і подякою до наших передплатників і читачів
головний редактор, к.е.н.,
заслужений економіст України,
академік Академії економічних наук
України Олексій Мірошніченко*

ЗМІСТ

У Світі	2
27-а Конференція учасників Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату (COP27, Шарм-ель-Шейх)	4
Протистояння в ООН продовжується (вересень-грудень 2022-го)	7
Підтримка триватиме «стільки, скільки буде потрібно» – зустрічі у форматі «Рамштайн» восени 2022-го	23
Європейське політичне співтовариство – новий формат співпраці країн Європи	25
ЄС продовжує допомогу	26
Індонезійський саміт G20: в центрі уваги війна в Україні	30
Країни G7 створили енергетичний «Рамштайн» для протидії російським атакам по об'єктах української інфраструктури	32
В Україні	34
Пошкоджений ракетами флагман кораблебудування залишається символом стійкості та незламності	37
Наукова дискусія	
Матеріали Всеукраїнських наукових економічних читань «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ» (НУК, 1-2 грудня 2021 р.):	40
- Економічна політика забезпечення сталого розвитку	40
- Управління сталим розвитком морського господарського комплексу	85
- Фінансові механізми сталого розвитку	98
- Цифровізація економіки в контексті сталого розвитку	113
- Цифрові технології в обліку, аналізі та аудиті	145

Ентоні Джон Блінкен (нар. 16 квітня 1962, Нью-Йорк, США) – американський політик, юрист та дипломат, представник Демократичної партії, заступник радника з питань національної безпеки (2013-2015), заступник держсекретаря США (2015-2017), з 26 січня 2021 р. – державний секретар США. По батьковій лінії є правнуком емігранта з України уродженця Переяслава, випускника Київського комерційного училища Меїра Блінкіна, який під псевдонімом Б.Меср був відомим у США іудейським письменником. Указом президента України Володимира Зеленського від 23 серпня 2022 р. нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого II ст. за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавного співробітництва, підтримку державного суверенітету та територіальної цілісності України, вагомий внесок у популяризацію Української держави у світі (ред.). На обкладинці – фото звільненого Херсона; горять цистерни з паливом після атаки по «Кримському мосту»; видатний французький актор Ален Делон підтримував Україну під час відеорозмови із президентом Володимиром Зеленським; COP27 в Єгипті; витоки газу після вибухів на газопроводі «Північний потік»; похорон британської королеви Єлизавети II (ред.)

- маркетингові стратегії, що використовуються в залежності від частки на ринку, ринкового попиту, товарної політики.

Міжнародна маркетингова стратегія виходу на нові закордонні ринки використовується тоді, коли компанія прагне найбільше використати можливості зовнішнього середовища і свої сильні сторони для збільшення обсягів виробництва та продажів завдяки проникненню на нові ринки, їх захоплення та підвищення показників ефективності виробництва.

Список використаних джерел:

1. Marek J. Strategic Performance Management. *New Concepts and Contemporary Trends*. 2017. 115 p.

2. Макаров Є. О. (2020) Стратегії міжнародного маркетингу. Справочник 24. URL: https://spravochnick.ru/marketing/strategii_mezhdunarodnogo_marketinga/.

3. Колешня Я., Савічева Т. (2021) Маркетингова стратегія підприємства в процесі інтернаціоналізації. *Економіка та суспільство*. 2021. №. 29. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/548>.

4. Nguyen Hoang Tien. (2020) The role of international marketing in international business strategy. Institute of Asian Studies (GAIE). URL: https://www.researchgate.net/publication/338752307_The_role_of_international_marketing_in_international_business_strategy.

УДК 339.187.44(447)

ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК ЕФЕКТИВНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Світлана Марущак, Віктор Короленко

Ряд очевидних переваг як робота в бізнесі, який вже зарекомендував себе, економія на витратах стосовно перевірки життєздатності та затребуваності продукту на ринку, просуванні товару, мінімальні ризики для підприємців, які починають бізнес тощо, дозволяє стверджувати, що франчайзинг – це проста та зручна бізнес-модель розвитку малого та середнього бізнесу.

Для українського бізнесу франчайзинг – це один з найбільш перспективних видів бізнесу. Це досить нова форма функціонування підприємництва, що динамічно розвивається на території України. За даними Української франчайзингової асоціації, наразі членами Асоціації є більше 2300 франчайзингових компаній [1]. В Україні функціонує більше 23000 франчайзингових локацій; національні франчайзи складають 65% ринку з близько 700 франчайзі в цілому.

За сферами бізнесу в 2021 р. франшизи розподілялися таким чином – рис. 1.

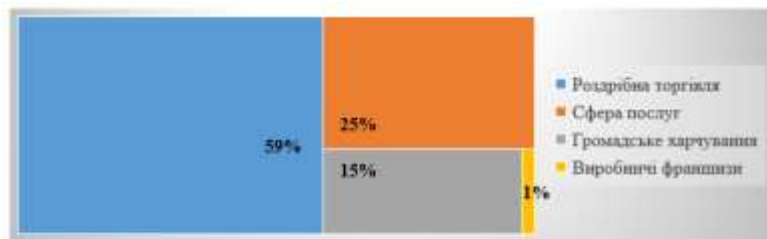

Рис. 1. Структура франчайзингу за видами діяльності в Україні, 2021 р. [2]

Svitlana Marushchak, PhD (Economics), associate professor, Viktor Korolenko

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Franchising as an effective model of small and medium-sized business development

The state and trends of franchising development in the world and in Ukraine have been studied, and the prospects of this business development model have been proven.

Key words: business, franchising, franchisee, franchise network.

Сьогодні на українському ринку багато міжнародних брендів успішно розвивають свої франчайзингові компанії. Це McDonald's, Papa John's, KFC, GAP і InterContinental. Успішно розвиваються і українські франшизи, як зазначалось раніше, переважно у харчовій, роздрібній торгівлі, сфері послуг та інших галузях.

Як правило, франчайзери реєструються як товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Така організаційно-правова форма підприємств в правовому полі найбільш врегульована для франчайзингу. При створенні юридичної особи, як і в інших випадках, потрібно подати реєстраційну форму, прийняти рішення про заснування, статутних документів та з 2020р. структури акціонерів, подати заяву для реєстрації підприємства [2].

Найбільшу популярність і розповсюдження франчайзинг

здобув в США. За даними Franchise Group в США 80% компаній працює по франчайзингу, в Європі – 67%, в Україні – 23% (рис.2). Близько 50% всіх франчайзингових мереж світу функціонують у сфері торгівлі – фаст-фуду, ресторани, магазини (рис.3) [3].

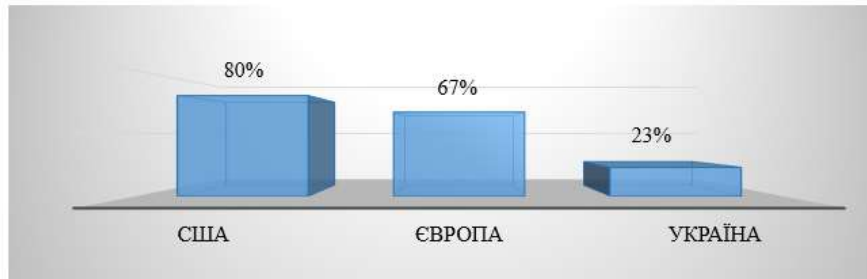

Рис. 2. Частка компаній, що працюють по франчайзингу [3]

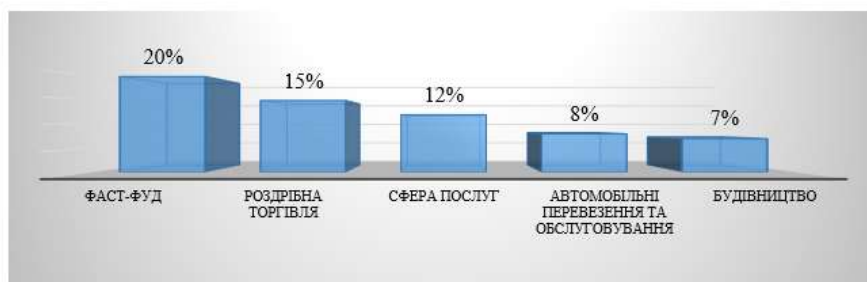

Рис. 3. Рівень поширення франчайзингу в світі за видами діяльності [3]

Торговельний франчайзинг – один з найбільш популярних видів франчайзингу. При цьому франчайзі отримує право реалізовувати товар франчайзера та провадити продажі за тією ж методикою. Він використовує бренд франчайзера, отримує допомогу в оформленні торговельного пункту, виборі асортименту, навчанні персоналу, обслуговуванні клієнта, мерчандайзингу та маркетингу [4].

З 2016 р. кількість суб'єктів господарювання, які займаються оптовою та роздрібною торгівлею, в Україні зменшується (рис. 4.), як і частка роздрібною торгівлі.

Рис. 4. Кількість діючих суб'єктів в сфері торгівлі [5]

Такі тенденції свідчать про зниження ролі оптової торгівлі в організації постачання

підприємств, порушення міжгалузевих і міжгосподарських зв'язків, необґрунтованого підвищення витрат і роздрібних цін проміжних оптових структур через збільшення ланцюгів просування товарів, уповільнення обороту.

Покращити стан галузі може викорис-

тання як досить ефективної моделі ведення бізнесу торгового франчайзингу. Його використання дасть можливість підприємствам розширити межі свого бізнесу, набувати досвіду у іноземних партнерів тощо [2].

Франчайзинг є одним із способів підвищення ефективності економіки шляхом підтримки та мотивації до розвитку малого бізнесу. На доказ цього – в ВВП розвинених країн понад 50% займає лише малий бізнес.

В Україні частка малого бізнесу в ВВП 15-16% [2], звідси слідує, що наша

країна має широкий спектр перспектив використання франшиз з метою поліпшення загальної культури торгових відносин, побудови комплексної системи для малих та середніх підприємств, освоєння нових технологій торгового підприємництва тощо.

Список використаних джерел:

1. За матеріалами Асоціація франчайзингу (Україна). Franchise Association (Ukraine): веб-сайт. URL: <https://franchising.org.ua/>
2. Yakubovskyy V. The Franchise Law Review 2022. URL: <https://www.nobles-law.com/post/the-franchise-law-review-2022-ukrainian-chapter>.
3. Про франчайзинг. Franchise Group: веб-сайт. URL: <https://franchisegroup.com.ua/about-company/franchising/>.
4. Торговельний франчайзинг. Franchising.ua : веб-сайт. URL: franchising.ua
5. Офіційний сайт Державної служби статистики. : веб-сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>.